

Thành phố Buôn Ma Thuột lần đầu tiên trong lịch sử của mình đã được chọn là nơi diễn ra "Hội nghị phát triển nông lâm nghiệp và kinh tế - xã hội Tây Nguyên" (từ 16 đến 18.7.1996). Hội nghị được đánh giá là lớn nhất và quan trọng nhất sau Đại hội Đảng lần thứ 8. Hội nghị đặt dưới sự chủ trì của Thủ tướng Võ Văn Kiệt, các phó thủ tướng Phan Văn Khải, Trần Đức Lương, và sự tham gia của gần 600 đại biểu từ 14 tỉnh, thành phố, cùng các Bộ, ngành.

Để vực dậy tiềm năng chưa khai thác hết của Tây Nguyên - nơi được mệnh danh "mái nhà Đông Dương" - Bộ trưởng Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn, Nguyễn Công Tạn, đã đưa ra bốn chương trình đầu tư lớn:

(1) chương trình kinh tế, với 15 tiểu chương trình phát triển gồm lương thực, cây công nghiệp, chăn nuôi...; trong đó vai trò cây cao su được coi là hướng phát triển trọng tâm của cửa toàn vùng từ nay đến năm 2010. Theo đó, các dự án trồng lúa và cây hoa màu ở Gia Lai; trồng mới 12.000 ha cà phê chủ yếu ở Lâm Đồng cùng các loại cây hoa, quả, mía đường ở Đắk Lắk, Kontum; chăn nuôi bò thịt và vùng nguyên liệu giấy; phát triển đồng cỏ... Ở chương trình thứ nhất này, Thủ tướng Võ Văn Kiệt cho rằng đến nay có thể xác định thế mạnh Tây Nguyên về cây cà phê, cao su, song cần chú ý hơn đến cây bông vải để đáp ứng thị trường vải sợi nội địa trong tương lai. Thủ tướng còn đề nghị thay vì trồng mía, nên nghiên cứu trồng cỏ và phải xem việc chăm sóc cỏ như cây lương thực nhằm phát triển đàn bò sữa và bò thịt VN.

(2) Chương trình phát triển công nghiệp nông thôn, mà then chốt là công nghiệp chế biến nông lâm sản

(3) chương trình phát triển vùng đồng bào dân tộc bao gồm xóa đói giảm nghèo, di dân, phát triển các vùng kinh tế mới. Thủ tướng Võ Văn Kiệt ở chương trình thứ ba này, đã đề nghị lập một chương trình bố trí dân cư và tính toán hợp lý số dân lên Tây Nguyên, để có thể khai thác đúng mức tiềm năng của Tây Nguyên. Thủ tướng cho biết chính phủ quyết tâm tìm cách đưa số đồng bào dân tộc đói nghèo ở Tây Nguyên (khoảng 40.000 hộ với trên 250.000 người, chiếm 25,6% tổng số hộ dân Tây Nguyên) đến định canh, định cư ở những chỗ quy hoạch tốt nhất...

(4) Chương trình phát triển kết cấu hạ tầng.

Ở chương trình thứ tư mà ông Nguyễn Công Tạn đề ra, cũng chính là mối quan tâm hàng đầu của nhiều ban, ngành, ông Đỗ Quốc Sam, Bộ trưởng bộ kế hoạch và đầu tư, đã nhấn mạnh: "phát triển cơ sở hạ tầng

là vấn đề then chốt trong chiến lược và quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội vùng Tây Nguyên những năm tới". Số vốn cần thiết cho toàn bộ các chương trình phát triển kinh tế - xã hội Tây Nguyên, theo ông Đỗ Quốc Sam, dự kiến tổng vốn ngân sách trong vòng 5 năm tới vào khoảng 17.000 tỷ đồng. Các nguồn vốn từ nước ngoài như ODA, chủ yếu được sử dụng cho những công trình giao thông huyết mạch, thủy điện, thủy lợi, cấp nước sinh hoạt đô thị, bưu chính viễn thông và kết cấu hạ tầng đô thị. Chỉ tính riêng chuyện nước sinh hoạt và thủy lợi, nhu cầu của Tây Nguyên hứa hẹn con số hoàn toàn không phải nhỏ. Bộ trưởng Nguyễn Công Tạn đã đề nghị nhà nước đầu tư 1.800 tỷ đồng từ nay đến năm 2000 cho công tác thủy lợi, trên tổng vốn 3.600 tỷ đồng của đầu tư xã hội phát triển tài nguyên nước.

"Nếu muốn kinh tế - xã hội phát triển, ưu tiên đầu tư số một là giao thông, số hai cũng là giao thông, số ba cũng là giao thông". Bí thư thành ủy Buôn Ma Thuột đã bức xúc phát biểu như thế. Giải quyết trăm trở ngại của Tây Nguyên. Bộ trưởng bộ giao thông vận tải Bùi Danh Lưu cho biết, giai đoạn 1996 - 2000 là giai đoạn tập trung nâng cấp mở rộng các tuyến đường cấp quốc gia qua Tây Nguyên, các tuyến đường cấp tỉnh, huyện, xã. Tổng mức đầu tư ở đây là 3.640 tỷ đồng. Và hành động thiết thực nhất từ chuyện này đối với người dân Tây Nguyên là ngay trong ngày cuối của hội nghị đã chứng kiến lễ khởi công nâng cấp quốc lộ 14, đoạn từ Buôn Ma Thuột đi Đồng Xoài, Sông Bé, dài 223 km.

Cũng theo Bộ trưởng Bùi Danh Lưu, từ năm 2000 - 2010, sẽ tiếp tục đầu tư để xóa hẳn "tình trạng đơn điệu của một ngành giao thông vận tải chỉ bằng đường bộ ở khu vực Tây Nguyên". Thủ tướng Võ Văn Kiệt ủng hộ hoàn toàn kế hoạch đặt ra của Bộ giao thông vận tải và cho biết nhà nước có thể tiếp trợ vốn, và số vốn bỏ vào làm đường sẽ do Bộ kế hoạch - đầu tư tính toán.

Cùng với những báo cáo của các Bộ trưởng, còn có ý kiến từ những nhà khoa học, doanh nghiệp, quản lý cơ sở... về việc làm thế nào để nhanh chóng vực dậy sức sống kinh tế đối đảo của Tây Nguyên.

"Tây Nguyên không cần chiếu cố, hay giúp đỡ mà phải là một vùng phát triển của cả nước". Bộ trưởng Đỗ Quốc Sam đã nhấn mạnh như thế. Đây cũng chính là cái lý để "mái nhà Đông Dương" có những bước trở mình ngoạn mục trước khi sang thế kỷ mới

(Minh Tâm ghi)

MÁI NHÀ ĐÔNG DƯƠNG VỚI NHỮNG BƯỚC TRỞ MÌNH VÀO THẾ KỶ 21

PHÁT TRIỂN KINH TẾ 37